

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ:
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΤΗΣ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ, ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ:
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΝΙΚΟΣ ΔΕΜΕΡΤΖΗΣ, ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΕΚΚΕ

Υπόέργο 2

Αποτίμηση και
σχεδιασμός
δημοσίων
πολιτικών στον
τομέα της
καινοτομίας,
του αστικού
σχεδιασμού,
του διαδικτύου &
της ενέργειας

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
Νικόλαος Γ. Γεωργαράκης, Ερευνητής
ΕΚΚΕ

Τελική Έκθεση Υποέργου 2

Ιούνιος 2017

1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ 2

Το υπόεργο με αντικείμενο «Κοινωνικές επιπτώσεις και δημόσιες πολιτικές στους τομείς της ενέργειας, βιομηχανίας, αστικού σχεδιασμού και υποδομών του διαδικτύου» αποτελεί το υπόεργο 2 του ερευνητικού προγράμματος «Κοινωνικές επιπτώσεις και δημόσιες πολιτικές στους τομείς της ενέργειας, της βιομηχανίας, του αστικού σχεδιασμού και των υποδομών του διαδικτύου».

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Νικόλαος Γ. Γεωργαράκης

Ημερομηνία Έναρξης: 23 Απριλίου 2015

Ανάδοχος Φορέας: Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ)

Διάρκεια Υποέργου: 23 Απριλίου 2015 - 10 Απριλίου 2017

Τελική Έκθεση: Ιούνιος 2017

Μέλη της Ομάδας Έργου: Στο πλαίσιο του υποέργου εκπονήθηκε μία μελέτη για κάθε τομέα δημόσιας πολιτικής (καινοτομία, αστική ανάπτυξη, διαδίκτυο και ενέργεια). Η εκπόνηση των μελετών ανατέθηκε με σχετικές συμβάσεις σε εξωτερικούς ερευνητές - εμπειρογνώμονες όπως αναφέρονται παρακάτω (βλ. Πίνακα 1).

Την παρακολούθηση και τον συντονισμό για την εκπόνηση των μελετών ανέλαβε η ακόλουθη ομάδα έργου με ερευνητές του ΕΚΚΕ: Σταθοπούλου Θεώνη (διαδίκτυο), Σαρρής Νίκος (καινοτομία), Τραμουντάνης Άγγελος (ενέργεια), Στρατουδάκη Χαρά (αστική ανάπτυξη).

Πίνακας 1. Εξωτερικοί ερευνητές - εμπειρογνώμονες

ΠΕΔΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΠΕ 2.1: ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΠΕ 2.2: ΑΣΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	ΠΕ 2.3: ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ	ΠΕ 2.4: ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ	Παρασκευάς Γεωργίου, Μαντώ Λαμπροπούλου	Ιωάννης Λαϊνός, Αναστασία Τασοπούλου	Ανθή Καραγιάννη, Νικόλαος Κουραχάνης	Άννα-Μαρία Πισκοπάνη, Μαρίνα Ρήγου

ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ ΕΚΚΕ ΑΝΑ ΠΕΔΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	Άγγελος Τραμουντάνης	Χαρά Στρατουδάκη	Νίκος Σαρρής	Θεώνη Σταθοπούλου
--	-------------------------	------------------	--------------	----------------------

2. ΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΟΔΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ 2

Τίτλος: «Αποτίμηση και σχεδιασμός δημόσιων πολιτικών στους τομείς της ενέργειας, της καινοτομίας, του αστικού σχεδιασμού και του διαδικτύου»

2.1 Στόχοι και αντικείμενο του Υποέργου:

Η υλοποίηση του Υποέργου 2 συνίσταται στην καταγραφή καλών πρακτικών σχεδιασμού και εφαρμογής πολιτικών στους εξειδικευμένους τομείς δράσης της ιδρυματικής πρότασης με βάση την εγχώρια και διεθνή εμπειρία. Στόχος του Υποέργου 2 είναι η σύνταξη μελέτης για κάθε μία δημόσια πολιτική σε ένα από τα τέσσερα πεδία πολιτικής που ερευνώνται στο πλαίσιο του Ερευνητικού Προγράμματος και ειδικότερα: στη καινοτομία, στο αστικό περιβάλλον, στο διαδίκτυο και στην ενέργεια.

Οι μελέτες διερευνούν τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η εφαρμογή της δημόσιας πολιτικής σε κάθε ένα από τα παραπάνω πεδία, λαμβάνοντας υπόψη την καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης, τα συμπεράσματα των τομεακών ερευνών στο αντίστοιχο πεδίο πολιτικής καθώς και τις καλές πρακτικές που ακολουθούνται στον κάθε τομέα σε άλλες χώρες.

Η κάθε μελέτη κυρίως περιλαμβάνει:

α. Την καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης και την τεκμηρίωση της αναγκαιότητας και των προϋποθέσεων για τη διαμόρφωση στρατηγικής και δημόσιας πολιτικής στον κάθε επιμέρους τομέα του ερευνητικού έργου.

β. Την αναζήτηση και καταγραφή καλών πρακτικών σε κάθε τομέα σε διάφορες χώρες. Βιβλιογραφική αναζήτηση των πρακτικών και παρουσίαση του θεσμικού συστήματος παραγωγής πολιτικών στις χώρες αυτές.

γ. Την ανάλυση της τομεακής δημόσιας πολιτικής στην πράξη. Κυρίως την παρουσίαση του τρόπου και των προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο σχεδιασμός, η υλοποίηση και η αξιολόγηση της εφαρμογής της πολιτικής, της εμπλοκής κοινωνικών φορέων και θεσμικών παραγόντων στο σχεδιασμό και την εφαρμογή της πολιτικής καθώς και το βαθμό επιρροής και τις δεσμεύσεις από την ΕΕ.

δ. Τη συνθετική παρουσίαση των προβλημάτων καθώς και των αναγκαίων προϋποθέσεων για την υπέρβαση των δυσκαμψιών που διαπιστώνονται κατά την εφαρμογή των δημόσιων πολιτικών στην Ελλάδα, με ιδιαίτερη αναφορά στις τομεακές πολιτικές που αποτελούν πεδία αναφοράς του προγράμματος.

ε. Την παρουσίαση προτάσεων πολιτικής που αφορούν στον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση των σχεδιαζόμενων και εφαρμοζόμενων πολιτικών σε κάθε έναν τομέα.

Κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της κάθε μελέτης επιδιώχθηκε να υιοθετηθεί κοινός τρόπος προσέγγισης των πεδίων πολιτικής με σκοπό να αναδειχθούν τα στοιχεία που διαφοροποιούν ή αντιθέτως αποτελούν κοινές πρακτικές στους διαφορετικούς τομείς πολιτικής που εξετάζουμε. Συνεπώς, τα αποτελέσματα των μελετών παρουσιάζουν ένα ενδιαφέρον -από επιστημονική και πολιτική άποψη- πλαίσιο μεθοδολογικό και οντολογικό που επιτρέπει την περαιτέρω συγκριτική αποτίμηση των πολιτικών που μελετήθηκαν. Με τον τρόπο αυτόν δίνεται η δυνατότητα της συγκριτικής αποτίμησης των εφαρμοζόμενων πολιτικών στην Ελλάδα ενώ συγχρόνως αναδεικνύονται οι επάρκειες ή ανεπάρκειες καθώς και οι αντιφάσεις των εφαρμοζόμενων δημοσίων πολιτικών.

Με την ιδιαίτερη αναφορά και μελέτη του τρόπου σχεδιασμού και εφαρμογής της κάθε μίας δημόσιας πολιτικής δίνεται το πλαίσιο με βάση το οποίο συγκροτείται και λειτουργεί η δημόσια πολιτική στην Ελλάδα. Η ανάδειξη των καλών πρακτικών σε κάθε τομέα καταδεικνύει τις αποκλίσεις ή τις συγκλίσεις, τις αντιφάσεις ή την ομοιογένεια πολιτικών που εφαρμόζονται σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο.

Σε παράρτημα δίνεται το σύνολο των μελετών που εκπονήθηκαν.

Ειδικότερα:

Παράρτημα 1: Αποτίμηση και σχεδιασμός δημοσίων πολιτικών στον τομέα της καινοτομίας

Παράρτημα 2: Αποτίμηση και σχεδιασμός δημοσίων πολιτικών στον τομέα της αστικής ανάπτυξης

Παράρτημα 3: Αποτίμηση και σχεδιασμός δημοσίων πολιτικών στον τομέα του διαδικτύου

Παράρτημα 4: Αποτίμηση και σχεδιασμός δημοσίων πολιτικών στον τομέα της ενέργειας

2.2 Περιγραφή των δράσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του Υποέργου

Για την υποστήριξη του έργου, τη διαμόρφωση κοινής αντίληψης και την υιοθέτηση ομοιόμορφων μεθοδολογικών εργαλείων καθώς και την αποτύπωση προτάσεων πολιτικής που επιστημονικά υποστηρίζουν τη σχεδιαζόμενη και υλοποιούμενη πολιτική ανά τομέα, αναλήφθηκαν πρωτοβουλίες για την οργάνωση προπαρασκευαστικών δράσεων την υλοποίηση καινοτόμων εργαστηρίων δημόσιας πολιτικής.

2.2.1 Προπαρασκευαστικές δράσεις

Στο προπαρασκευαστικό στάδιο της εκπόνησης των μελετών πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις εργασίας, ένα εισαγωγικό εργαστήριο δημόσιας πολιτικής με κύριο σκοπό την ενημέρωση των μελών ολόκληρης της ομάδας για τους κύριους στόχους και τις επιδιώξεις του ΠΕ2, το σχεδιασμό και τη μεθοδολογία της μελέτης, τα αναμενόμενα αποτελέσματα και τα παραδοτέα του Υποέργου.

Συγκεκριμένα, στις 12 Ιανουαρίου 2016, πραγματοποιήθηκε Εργαστήριο Δημόσιας Πολιτικής όπου συζητήθηκαν το περίγραμμα της κάθε μελέτης καθώς και το περιεχόμενό της που αφορά ειδικότερα στο σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αποτίμηση της δημόσιας πολιτικής που ασκείται στους τέσσερις επιμέρους τομείς (ενέργεια, καινοτομία, αστικός σχεδιασμός, διαδίκτυο). Επίσης προσδιορίστηκαν τα μεθοδολογικά προαπαιτούμενα που περιλαμβάνει κάθε μελέτη δημόσιας πολιτικής στο πλαίσιο του συνολικού έργου.

Στο εργαστήριο συμμετείχαν:

- Η Καθηγήτρια Δημόσιας Διοίκησης του ΕΚΠΑ, κα Καλλιόπη Σπανού με στόχο την μεταφορά τεχνογνωσίας και τη διατύπωση των βασικών αξόνων εκπόνησης των σχεδιαζόμενων μελετών .
- Τα μέλη της εσωτερικής ομάδας έργου του ΕΚΚΕ που έχει την ευθύνη για την παρακολούθηση υλοποίησης και την τελική παραλαβή του έργου: Ν. Σαρρής, Χ. Στρατουδακή, Θ. Σταθοπούλου, Α. Τραμουντάνης
- Η Επιστημονική Υπεύθυνη του ΠΕ5, Καλισθένη Αβδελίδη
- Οι εξωτερικοί εμπειρογνώμονες / ερευνητές του ΠΕ2 στους οποίους έχει ανατεθεί η εκπόνηση των μελετών
- Οι εξωτερικοί εμπειρογνώμονες / ερευνητές του ΠΕ5

Τον συντονισμό των εργασιών του εργαστηρίου ανέλαβε ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του Υποέργου κ. Νικόλαος Γ. Γεωργαράκης.

2.2.2 Εργαστήρια Δημόσιας Πολιτικής

Το ΕΚΚΕ με σκοπό να ενισχύσει τον θεσμικό ρόλο του ως ερευνητικό κέντρο και να εμβαθύνει την επεξεργασία των ευρημάτων των ερευνών του, καθιέρωσε βήμα διαλόγου και ανάδειξης συγκεκριμένων προτάσεων πάνω σε κρίσιμα ζητήματα σχετικά με τη δημόσια πολιτική στην Ελλάδα. Με σκοπό τον έλεγχο των ευρημάτων των μελετών και τη διερεύνηση των προβλημάτων των εφαρμοζόμενων πολιτικών οργανώθηκαν τέσσερα καινοτόμα εργαστήρια δημόσιας πολιτικής.

Στα εργαστήρια συμμετείχαν εκπρόσωποι της δημόσιας διοίκησης, της πανεπιστημιακής κοινότητας και του ιδιωτικού τομέα με ειδικές γνώσεις και εμπειρία, που απέβλεπαν στη διατύπωση προτάσεων σχετικά με την αναμόρφωση και τις διορθωτικές παρεμβάσεις στο σχεδιασμό και την εφαρμογή της δημόσιας πολιτικής σε κάθε τομέα δράσης (αστικό σχεδιασμό και αναπλάσεις, καινοτομία, διαδίκτυο και ενέργεια. Πρόκειται ουσιαστικά για διαβούλευση και ανταλλαγή εμπειριών και τεχνογνωσίας με στόχο τη διατύπωση και καταγραφή κατευθύνσεων πολιτικής στους επιμέρους τομείς με την υποβολή και επεξεργασία προτάσεων για την άρση των δυσχερειών και την ολοκληρωμένη εφαρμογή προγραμμάτων που ενισχύουν και δημιουργούν τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη στη χώρα μας.

Η δράση αυτή οργανώθηκε με στόχο να δώσει έναυσμα για προβληματισμό αναφορικά με τον τρόπο που σχεδιάζεται, υλοποιείται και γίνεται η αξιολόγηση και παρακολούθηση της πολιτικής για την Ενέργεια, τον Αστικό Σχεδιασμό, την Καινοτομία και το Διαδίκτυο στην Ελλάδα, ώστε να διατυπωθούν προτάσεις σχετικά με την αναμόρφωση και τις διορθωτικές παρεμβάσεις στο σχεδιασμό και την εφαρμογή της δημόσιας πολιτικής στον τομέα αυτόν.

Ημερολόγιο Εργαστηρίων Δημόσιας Πολιτικής

1. «Σχεδιασμός και εφαρμογή της δημόσιας πολιτικής στον τομέα των διαδικτυακών υποδομών», Τρίτη, 6 Δεκεμβρίου 2016 και ώρα 11:00 – 14.00, αίθουσα συνεδριάσεων του ΕΚΚΕ (ολοκληρώθηκε)
2. «Σχεδιασμός και εφαρμογή της δημόσιας πολιτικής στον τομέα του αστικού σχεδιασμού και των αναπλάσεων», Τρίτη, 13 Δεκεμβρίου 2016 και ώρα 11:00 – 14.00, αίθουσα συνεδριάσεων του ΕΚΚΕ (ολοκληρώθηκε)
3. «Σχεδιασμός και εφαρμογή της δημόσιας πολιτικής στον τομέα της Ενέργειας», Τετάρτη, 18 Ιανουαρίου 2017 και ώρα 11:00 – 14.00, αίθουσα συνεδριάσεων του ΕΚΚΕ (ολοκληρώθηκε)
4. «Σχεδιασμός και εφαρμογή της δημόσιας πολιτικής για την Καινοτομία στη Βιομηχανία και τη Νεοφυή Επιχειρηματικότητα», Τετάρτη, 25 Ιανουαρίου 2017 και ώρα 11:00 – 14.00, αίθουσα συνεδριάσεων του ΕΚΚΕ (ολοκληρώθηκε)

Στο **Παράρτημα 5** δίνονται τα στοιχεία που αφορούν στα βασικά συμπεράσματα ανά εργαστήριο

2.3 Οργάνωση και προγραμματισμός της υλοποίησης του Υποέργου. Κύρια Βήματα.

Στο χρονικό διάστημα, από τον Απρίλιο του 2015 μέχρι και τον Νοέμβριο του 2015, ολοκληρώθηκαν οι απαιτούμενες προπαρασκευαστικές ενέργειες σχετικά με τον σχεδιασμό της μελέτης για κάθε δημόσια πολιτική ενώ προσδιορίστηκαν οι προδιαγραφές των εξωτερικών συνεργατών που συμμετέχουν στην εκπόνηση της μελέτης. Στην συνέχεια διαμορφώθηκαν τέσσερις εσωτερικές υπο-ομάδες εργασίας αποτελούμενες από τους ερευνητές του ΕΚΚΕ καθώς και από τους εξωτερικούς συνεργάτες του ΠΕ2, σε αντιστοιχία με τους τέσσερις τομείς δημόσιας πολιτικής: ενέργεια, αστικός σχεδιασμός, καινοτομία και διαδίκτυο.

Χρονοδιάγραμμα εργασιών του Υποέργου 2

Στις συναντήσεις εργασίας των μελών της ομάδας οριστικοποιήθηκαν οι εργασίες και το χρονοδιάγραμμα των παραδοτέων της μελέτης ως εξής:

Φεβρουάριος 2016:

Παραλαβή τελικών σχεδίων / περιγραμμάτων για κάθε τομεακή μελέτη δημόσιας πολιτικής.

Ιούνιος 2016:

Καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης για κάθε τομεακή μελέτη δημόσιας πολιτικής.

Ιούλιος 2016:

- Ανάλυση δημόσιας πολιτικής για τους τομείς της ενέργειας, του αστικού σχεδιασμού, της καινοτομίας και του διαδικτύου.
- Καταγραφή και μελέτη καλών πρακτικών για κάθε τομεακή μελέτη δημόσιας πολιτικής.

Σεπτέμβριος 2016: Προτάσεις και κατευθύνσεις πολιτικής.

Νοέμβριος 2016: Σύνθεση Μελέτης

Δεκέμβριος 2016 - Ιανουάριος 2017: Διοργάνωση Εργαστηρίων Δημόσιας Πολιτικής ανά τομέα μελέτης (ενέργεια, αστικός σχεδιασμός, καινοτομία, διαδίκτυο). Ειδικότερα:

1. «Σχεδιασμός και εφαρμογή της δημόσιας πολιτικής στον τομέα των διαδικτυακών υποδομών», Τρίτη, 6 Δεκεμβρίου 2016 και ώρα 11:00 – 14.00, αίθουσα συνεδριάσεων του ΕΚΚΕ (ολοκληρώθηκε)
2. «Σχεδιασμός και εφαρμογή της δημόσιας πολιτικής στον τομέα του αστικού σχεδιασμού και των αναπλάσεων», Τρίτη, 13 Δεκεμβρίου 2016 και ώρα 11:00 – 14.00, αίθουσα συνεδριάσεων του ΕΚΚΕ (ολοκληρώθηκε)
3. «Σχεδιασμός και εφαρμογή της δημόσιας πολιτικής στον τομέα της Ενέργειας», Τετάρτη, 18 Ιανουαρίου 2017 και ώρα 11:00 – 14.00, αίθουσα συνεδριάσεων του ΕΚΚΕ (ολοκληρώθηκε)
4. «Σχεδιασμός και εφαρμογή της δημόσιας πολιτικής για την Καινοτομία στη Βιομηχανία και τη Νεοφυή Επιχειρηματικότητα», Τετάρτη, 25 Ιανουαρίου 2017 και ώρα 11:00 – 14.00, αίθουσα συνεδριάσεων του ΕΚΚΕ (ολοκληρώθηκε)

Ιανουάριος 2017: Τελικό Κείμενο Μελέτης

Ιανουάριος 2017: Εισηγήσεις σε συνέδρια και σεμινάρια εργασίας

Μάρτιος 2017: Δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά και συλλογικούς τόμους

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ ΠΕ2

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ
19/10/2015	Συνάντηση εργασίας των μελών όλων των ομάδων των Πακέτων Εργασίας του Ερευνητικού Προγράμματος
25/11/2015	Προετοιμασία και επιλογή εξωτερικών συνεργατών
12/1/2016	Εργαστήριο Δημόσιας Πολιτικής
29/1/2016	Συνάντηση των μελών της εσωτερικής ομάδας Ενέργειας
1/2/2016	Συνάντηση των μελών της εσωτερικής ομάδας Διαδικτύου
1/2/2016 5/2/2016	Συναντήσεις των μελών της εσωτερικής ομάδας Καινοτομίας
9/2/2016	Συναντήσεις των μελών της εσωτερικής ομάδας Αστικού Σχεδιασμού
10/3/2016	Συνάντηση των Επιστημονικών Υπευθύνων των Πακέτων Εργασίας για τον συντονισμό του Ερευνητικού Προγράμματος
6/4/2016	Συνάντηση εργασίας των μελών της ομάδας του ΠΕ2 με αντικείμενο την πρόοδο των εργασιών για κάθε πεδίο δημόσιας πολιτικής ή και πιθανά προβλήματα. Συζήτηση για ζητήματα προστιθέμενης αξίας στη μελέτη, νέες ιδέες/προσθήκες και προσδιορισμός βιβλιογραφικών αναφορών. Επιβεβαίωση χρονοδιαγράμματος ενεργειών. Συζήτηση για εισηγήσεις, δημοσιεύσεις και διοργάνωση συνεδρίου για δημόσιες πολιτικές καθώς και καινοτόμων σεμιναρίων.

6/4/2016	Συνάντηση Εργασίας ΠΕ2 και ΠΕ4 για τον τομέα της Καινοτομίας.
13/5/2016	Συνάντηση των μελών της εσωτερικής ομάδας Διαδικτύου
16/5/2016	Συνάντηση ΠΕ7 και ΠΕ2 για τη διοργάνωση συνεδρίου καθώς και καινοτόμων σεμιναρίων, όπου θα συμμετέχουν εκτός από ΠΕ2 τα ΠΕ 3,4,5.
16/5/2016	Συνάντηση ΠΕ1 και ΠΕ2 για τον συντονισμό των επιμέρους ενεργειών του ΠΕ2.
20/5/2016	Διαδοχικές συναντήσεις των μελών της εσωτερικής ομάδας του Διαδικτύου και της Ενέργειας σχετικά με τις δημοσιεύσεις και τη διοργάνωση καινοτόμων εργαστηρίων.
23/5/2016	Διαδοχικές συναντήσεις των μελών της εσωτερικής ομάδας του Αστικού Σχεδιασμού και της Καινοτομίας σχετικά με τις δημοσιεύσεις και τη διοργάνωση καινοτόμων εργαστηρίων.
17/6/2016	Συνάντηση εργασίας των μελών της ομάδας του ΠΕ2 με αντικείμενο την πρόοδο των εργασιών για κάθε πεδίο δημόσιας πολιτικής.
12/7/2016	Συνάντηση εργασίας των μελών της ομάδας του ΠΕ2 με αντικείμενο την πρόοδο των εργασιών για κάθε πεδίο δημόσιας πολιτικής.
12/9/2016	Συνάντηση ΠΕ1 και ΠΕ2 για τον συντονισμό των επιμέρους ενεργειών του ΠΕ2.
15/9/2016	Συνάντηση εργασίας των μελών της ομάδας του ΠΕ2 με αντικείμενο την πρόοδο των εργασιών για κάθε πεδίο δημόσιας πολιτικής και τον προσδιορισμό των αρμοδιοτήτων για τη διοργάνωση εργαστηρίων δημόσιας πολιτικής ανά τομέα.

6/10/2016	Συνάντηση Επιστημονικού Υπευθύνου με την εσωτερική υπο-ομάδα του Διαδικτύου για την πρόοδο των εργασιών της μελέτης για το διαδίκτυο.
12/10/2016	1.Συνάντηση εργασίας του Επιστημονικού Υπευθύνου και της εσωτερικής υπο-ομάδας της ενέργειας με τον Αν. Καθηγητή Δημόσιας Πολιτικής, Θεόδωρο Τσέκο, επί του κειμένου της μελέτης για την ενέργεια (παρατηρήσεις, σχόλια, διορθώσεις, προσθήκες). 2. Συνάντηση εργασίας του Επιστημονικού Υπευθύνου και της εσωτερικής υπο-ομάδας της καινοτομίας με τον Αν. Καθηγητή Δημόσιας Πολιτικής, Θεόδωρο Τσέκο, επί του κειμένου της μελέτης για την καινοτομία (παρατηρήσεις, σχόλια, διορθώσεις, προσθήκες).
26/10/2016	Συνάντηση των Υπευθύνων όλων των Πακέτων Εργασίας με αντικείμενο τη συμβολή τους στη διοργάνωση των εργαστηρίων δημόσιας πολιτικής, που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του ΠΕ2.
28/11/2016	Συνάντηση του Επιστημονικού Υπευθύνου με ΠΕ7 για τη διοργάνωση των εργαστηρίων δημόσιας πολιτικής στους τομείς της ενέργειας, του αστικού σχεδιασμού, της καινοτομίας και του διαδικτύου.
30/11/2016	Συνάντηση του Επιστημονικού Υπευθύνου με ΠΕ7 για την οργάνωση των εργαστηρίων δημόσιας πολιτικής στους τομείς της ενέργειας, του αστικού σχεδιασμού, της καινοτομίας και του διαδικτύου.
31/1/2017	Συνάντηση όλων των μελών της ομάδας έργου για την πρόοδο και την ολοκλήρωση των εργασιών της μελέτης καθώς και για την προετοιμασία των εισηγήσεων στο τελικό συνέδριο του Προγράμματος.

3. Παραδοτέα

Το ΕΚΚΕ δεσμεύεται με το πέρας της υλοποίησης του έργου να παραδώσει τα ακόλουθα αποτελέσματα:

1. Καταγραφή και μελέτη **καλών πρακτικών** εφαρμοζόμενων πολιτικών για κάθε ένα από τα πεδία των επιμέρους προτεινόμενων δράσεων.

Στο **παράρτημα 6** παρουσιάζονται οι καλές πρακτικές ανά τομέα πολιτικής.

2. **Δημοσιεύσεις** σε επιστημονικά περιοδικά και συλλογικούς τόμους.

Στο πλαίσιο του έργου πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω δημοσιεύσεις:

2.1 Δημοσίευση στην ειδική επιστημονική έντυπη έκδοση του ΕΚΚΕ με τίτλο: “Κοινωνία της Πληροφορίας. Διακυβέρνηση και διαδίκτυο” (Αθήνα, 2017) με τίτλο: “Ευρωπαϊκή Στρατηγική για το Διαδίκτυο και την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Μία σύντομη αποτίμηση.”, Μαρίνα Ρήγου, Δρ., ΕΔΙΠ στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, Εξωτερική Συνεργάτης ΕΚΚΕ (ΠΕ2),

2.2 Δημοσίευση στην ειδική επιστημονική έντυπη έκδοση του ΕΚΚΕ με τίτλο: “Κοινωνία της Πληροφορίας. Διακυβέρνηση και διαδίκτυο” (Αθήνα, 2017) με τίτλο: “Η ελληνική δημόσια πολιτική για την αξιοποίηση των ΤΠΕ και την ηλεκτρονική διακυβέρνηση στην εποχή της κρίσης”, Άννα-Μαρία Πισκοπάνη, Υποψήφια Διδάκτωρ ΕΚΠΑ, Εξωτερική Συνεργάτης ΕΚΚΕ (ΠΕ2)

2.3 Έκδοση συλλογικού τόμου με τίτλο «Στρατηγική και πολιτικές για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή δημόσιας πολιτικής στους τομείς της καινοτομίας, της αστικής ανάπτυξης, του διαδικτύου και της ενέργειας» στον οποίο παρουσιάζονται τα ευρήματα των μελετών που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του υποέργου. Ο συλλογικός τόμος βρίσκεται υπό επεξεργασία και η έκδοσή του έχει ανατεθεί στο Εθνικό Τυπογραφείο. Ο συλλογικός τόμος περιλαμβάνει τα παρακάτω περιεχόμενα:

Περιεχόμενα

Πρόλογος

Νίκος Δεμερτζής, Νίκος Γεωργαράκης

1. Σχεδιασμός και εφαρμογή δημοσίων πολιτικών στην Ελλάδα. Ο ρυθμιστικός ρόλος του Κράτους.

Νίκος Γεωργαράκης

2. «Αξιολόγηση Δημοσίων Πολιτικών στην Ελλάδα. Μεθοδολογία και προβλήματα εφαρμογής».

Θεόδωρος Τσέκος

3. Η Νεοφυής Επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα. Βασικές πτυχές σχεδιασμού, εφαρμογής και αποτίμησης της Δημόσιας Πολιτικής.

Νίκος Κουραχάνης, Χαράλαμπος Χρυσομαλλίδης

4. Πολιτική για τις αστικές αναπλάσεις: Εγχώρια και διεθνής εμπειρία και προτάσεις ανασχεδιασμού στην Ελλάδα.

Αναστασία Τασοπούλου, Ιωάννης Λαϊνάς

5. Σχεδιασμός, εφαρμογή και αποτίμηση της δημόσιας πολιτικής στον τομέα του διαδικτύου.

Μαρίνα Ρήγου, Άννα-Μαρία Πισκοπάνη

6. Σχεδιασμός, εφαρμογή και αποτίμηση της δημόσιας πολιτικής στον τομέα της ενέργειας.

Επεξεργασία – Επιμέλεια Νίκος Γεωργαράκης

2.4 Κείμενα εργασίας.

Σε ηλεκτρονική έκδοση εκδίδονται τέσσερα «κείμενα εργασίας». Το καθένα βασίζεται στα ευρήματα των επιμέρους μελετών με τους ακόλουθους τίτλους:

Κείμενο εργασίας 1: Η Δημόσια Πολιτική για τις Νεοφυείς Επιχειρήσεις: Πλαίσιο, Αδυναμίες και Προτάσεις Πολιτικής για την Καινοτομία

Κείμενο εργασίας 2: Αποτίμηση της διαδικασίας δημόσιας πολιτικής για τις αστικές αναπλάσεις στην Ελλάδα και διατύπωση κατευθύνσεων σχεδιασμού και εφαρμογής

Κείμενο εργασίας 3: Διαδίκτυο και ηλεκτρονική διακυβέρνηση στην Ελλάδα

Κείμενο εργασίας 4: Αποτίμηση και προτάσεις πολιτικής για την Ενέργεια

Στο **παράρτημα 7** παρατίθενται τα κείμενα εργασίας.

3. Εισηγήσεις σε συνέδρια και σεμινάρια εργασίας.

3.1 Τίτλος Συνεδρίου: «14ο Τακτικό Επιστημονικό Συνέδριο (ERSA-GR 2016). Παραγωγική Ανασυγκρότηση και Περιφερειακή Ανάπτυξη", 24-25 Ιουνίου 2016, Ινστιτούτο Περιφερειακής Ανάπτυξης, Αθήνα

Εισηγητές: Ιωάννης Λαϊνάς , Μηχανικός Χωροταξίας, Πολεοδομίας & Περιφερειακής Ανάπτυξης, Υπ. Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Εξωτερικός Συνεργάτης ΠΕ2

Αναστασία Τασόπουλου, Μηχανικός Χωροταξίας, Πολεοδομίας & Περιφερειακής Ανάπτυξης, Διδάκτωρ Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Εξωτερικός Συνεργάτης ΠΕ2

Τίτλος Κοινής Εισήγησης: «Η συμβολή των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων στην αστική αναζωογόνηση των ελληνικών πόλεων»

Περισσότερες πληροφορίες δείτε εδώ:
<http://grsa.prd.uth.gr/index.php/el/homepage/9-uncategorised/89-14o-taktiko-epistimoniko-synedrio-ersa-gr-2016>

3.2 Επιστημονική Ημερίδα του ΕΚΚΕ με τίτλο: «Το Διαδίκτυο στην Ελλάδα. WORLD INTERNET PROJECT – Greece», 31 Οκτωβρίου 2016, Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης και Επικοινωνίας

Εισηγητές, εξωτερικοί συνεργάτες ΠΕ2: Μαρίνα Ρήγου, Διδάκτωρ ΕΚΠΑ, Μέλος Ε.ΔΙ.Π., Πάντειο Πανεπιστήμιο, εισήγηση με τίτλο: «Ευρωπαϊκή στρατηγική για το διαδίκτυο και για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση. Μια πρώτη αξιολόγηση».

Άννα – Μαρία Πισκοπάνη, Υποψήφια Διδάκτωρ ΕΚΠΑ, εισήγηση με τίτλο: «Η εν μέσω κρίσης ελληνική δημόσια πολιτική για την αξιοποίηση των ΤΠΕ και την ηλεκτρονική διακυβέρνηση».

Δείτε τις εισηγήσεις στον παρακάτω σύνδεσμο: <http://ekke.gr/wp/?p=312>

3.3 Εισηγήσεις των εξωτερικών συνεργατών του ΠΕ2 στις ημερίδες εργαστηρίων Δημόσιας Πολιτικής στους τομείς της Καινοτομίας, των Αστικών Αναπλάσεων, του Διαδικτύου και της Ενέργειας.

3.3.1 Ημερίδα του εργαστηρίου με τίτλο: «Σχεδιασμός και εφαρμογή της δημόσιας πολιτικής στον τομέα των διαδικτυακών υποδομών», Τρίτη, 6 Δεκεμβρίου 2016, ΕΚΚΕ, Εισηγητές: Μαρίνα Ρήγου, Άννα-Μαρία

Πισκοπάνη, Τίτλος κοινής εισήγησης: “Αποτίμηση και σχεδιασμός δημοσίων πολιτικών στο τομέα του διαδικτύου και της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης”

3.3.2. Ημερίδα του εργαστηρίου με τίτλο: «Σχεδιασμός και εφαρμογή της δημόσιας πολιτικής στον τομέα του αστικού σχεδιασμού και των αναπλάσεων», Τρίτη, 13 Δεκεμβρίου 2016, ΕΚΚΕ, Εισηγητές: Αναστασία Τασοπούλου, Ιωάννης Λαϊνάς, Τίτλος κοινής εισήγησης: “Αποτίμηση και σχεδιασμός δημοσίων πολιτικών στον τομέα των αστικών αναπλάσεων”

3.3.3 Ημερίδα του εργαστηρίου με τίτλο: «Σχεδιασμός και εφαρμογή της δημόσιας πολιτικής στον τομέα της Ενέργειας», Τετάρτη, 18 Ιανουαρίου 2017, ΕΚΚΕ, Εισηγητές: Μαντώ Λαμπροπούλου, Παρασκευάς Γεωργίου, Τίτλος κοινής εισήγησης: “Αποτίμηση και σχεδιασμός δημοσίων πολιτικών στον τομέα της ενέργειας”

3.3.4 Ημερίδα του εργαστηρίου με τίτλο: «Σχεδιασμός και εφαρμογή της δημόσιας πολιτικής για την Καινοτομία στη Βιομηχανία και τη Νεοφυή Επιχειρηματικότητα», Τετάρτη, 25 Ιανουαρίου 2017, ΕΚΚΕ, Εισηγητές: Νικόλαος Κουραχάνης, Μαντώ Λαμπροπούλου, Τίτλος κοινής εισήγησης: “Αποτίμηση και σχεδιασμός δημοσίων πολιτικών στον τομέα της Καινοτομίας”

3.4 Εισηγήσεις των εξωτερικών συνεργατών του ΠΕ2 στο καταληκτικό επιστημονικό συνέδριο του προγράμματος με τίτλο «Κοινωνικές διαστάσεις και δημόσιες πολιτικές: Ερευνώντας την ενέργεια, τις πόλεις, το διαδίκτυο και την καινοτομία στην Ελλάδα» που πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη, 6 Απριλίου 2017 στο Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ)

Ειδικότερα οι εισηγήσεις πραγματοποιήθηκαν στα παρακάτω επιμέρους πάνελς:

- Συμμετοχή στο Πάνελ για την Καινοτομία, Εισηγητής: Νικόλαος Κουραχάνης, Ανθή Καραγιάννη
- Συμμετοχή στο Πάνελ για τον Αστικό Σχεδιασμό, Εισηγητές: Αναστασία Τασοπούλου, Ιωάννης Λαϊνάς
- Συμμετοχή στο Πάνελ για το Διαδίκτυο, Εισηγητές: Μαρίνα Ρήγου, Άννα-Μαρία Πισκοπάνη
- Συμμετοχή στο Πάνελ για την Ενέργεια, Εισηγητές: Μαντώ Λαμπροπούλου, Παρασκευάς Γεωργίου.